

Operace Nemyslitelné – po porážce Hitlera měl být na řadě Stalin

zoom.iprima.cz/valky/operace-nemyslitelne-po-porazce-hitlera-mel-byt-na-rade-stalin

redakce Prima Zoom

Cestování časem není podle vědců nesmysl. Má ale své podmínky

Slavně unesl letadlo a bláznivě z něj zmizel. FBI má ohledně osudu D. B. Coopera jasno

Hlavní zbraň války na Ukrajině používají obě strany, zásoby se však rychle tenčí. Podívejte se do továrny

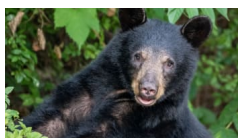
Potopený poklad z římského vraku byl konečně vyzvednut. Podívejte se na nález starý 2 000 let

Slavná bitva u Lučence: 3 000 českých a moravských žoldáků zahnilo na útěk sedminásobnou přesilou

Nejnebezpečnější pták světa zabije i člověka. Spojení s dinosaury nezapře

Medvěd baribal překvapil vědce nečekaným pelechem. Pobavení rychle vystřídaly obavy.

Války

26. února 2013 06:00

redakce Prima Zoom

Mohlo by vás zajímat

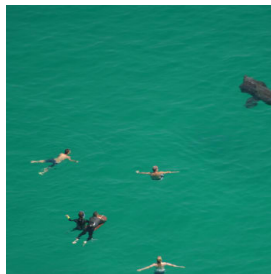
Potopený poklad z římského vraku byl konečně vyzvednut. Podívejte se na nález starý 2 000 let

Slavně unesl letadlo a bláznivě z něj zmizel. FBI má ohledně osudu D. B. Coopera jasno

Sběr hub by mohl být zpoplatněn, míní ekonom. Poplašná zpráva, odmítl senátor Láška

Žraloci plavou pár metrů od nic netušících plavců. Podívejte se na dramatické záběry z dronu

FOTO: Wikimedia Commons

Britský premiér Winston Churchill byl znám svou politickou intuicí a schopností předvídat běh událostí. Často se mu ale stávalo, že byl nepochopen, nebo jej podezírali, že věci zveličuje.

Během celého meziválečného období se Churchill řadil mezi nejzarytější odpůrce sovětského komunistického režimu. Považoval jej nejen za hrozbu pro západní politickou kulturu a tradice, ale i pro společnost jako takovou a především pro britské impérium, které mu bylo nade vše svaté.

Když však Británie musela čelit jinému barbarství v podobě nacistického Německa a Sovětský svaz byl rovněž napaden, neváhal ani vteřinu ruské bolševiky označit za spojence, kterým přeje vítězství.

Nejlepším tankistou všech dob byl Čech

Churchill časem dokonce po několika setkáních našel určité zalíbení ve svérázném Stalinovi. Nikdy se však nenechal obelstít změnou jeho chování během války ani umírněností sovětského režimu v dobách, kdy mu šlo o holé přežití. Snad to bylo dáno tím, že i

Churchill dokázal jednat účelově, pokud to bylo ku prospěchu impéria. Na rozdíl od Roosevelta neuvěřil, že se bolševický režim může změnit.

Proto není divu, že se v roce 1998 objevily odtajněné dokumenty, které odhalovaly Churchillovy úvahy o útoku na pozice Rudé armády ve střední a východní Evropě bezprostředně po porážce Hitlerovy říše. Ba co víc, ve svých plánech na útok počítal i se zapojením zbytků německých vojsk.

Jasnozřivý Churchill

Roosevelt nepřipouštěl v politických debatách rozdělení osvobozené Evropy do politických sfér vlivu, jenže přesně to se s postupem Rudé armády na západ dělo a Churchill to dokázal rozpoznat. Rozzuřovala jej Rooseveltova blahosklonnost k Stalinovi a tendence bolševickému vůdci vycházet ve všem vstříc, přestože sovětské okupační správy v obsazených zemích nedodržovaly úmluvy z Jalty, že se spojenci nebudou míchat do místních politických poměrů.

Operace Nemyslitelné: Stalin

Na druhou stranu Stalin neustále západní spojence podezříval, že mu vrazí kudlu do zad a nedodrží slib, že neuzavřou s Hitlerem separátní mír. Nejvíce se obával Churchilla, tvrdil o něm, že je schopen všeho. Možná měl Stalin i pravdu, ale Churchillovy možnosti na jaře 1945 byly velmi omezené, Británie totiž nebyla onou velmocí jako v roce 1939. Prostě mohl dělat jen to, co mu dovolili nebo tolerovali Američané. A ti potřebovali Sověty proti stále válčícím Japoncům, takže konfrontaci s Moskvou si rozhodně nepřáli. Navíc Sovětský svaz už nebyl oním opovrhovaným politickým mastodontem na hliněných nohách kdesi za periférií Evropy.

Churchillovi bylo jasné, že co Stalin uchvátil, už nevydá. Proto jeho plány začínaly nabývat konkrétní podoby v březnu 1945, kdy vydal tajný rozkaz shromažďovat a pečlivě uskladňovat výzbroj ukořistěnou wehrmachtu, Luftwaffe a jednotkám SS. V případě konfrontace s Rudou armádou by se velmi hodila.

Umělé stromy za války zabily stovky vojáků

V polovině dubna umírá prezident Roosevelt a někdy v té době Churchill zadal britskému generálnímu štábu úkol vypracovat plán útoku na sovětské pozice v obsazených územích, a to pod přiléhajícím krycím názvem Operation Unthinkable (operace Nemyslitelné). Záměrem nebyla porážka Stalina a zničení bolševického režimu. Churchill chtěl Stalina donutit, aby respektoval dřívější spojenecká ujednání o střední a východní Evropě, a zabránit tak jejich přeměně v sovětské državy.

Co Stalin schvátí, to nenavrátí

Truman sice nebyl k Sovětům tak vstřícný jako Roosevelt v době těsně před smrtí, ale ani on si konfrontaci se Stalinem rozhodně nepřál. A to už vůbec ne kvůli Polsku, kde Moskva bez nějakého skrývání ignorovala spojenecké dohody a otevřeně podporovala místní komunisty proti exilové polské vládě v Londýně, kterou dokonce neuznávala. Pro Churchilla byla ale právě polská otázka

stěžejním důvodem k protisovětské ofenzívě. Bylo mu jasné, že osud Polska je předobrazem zbytku Sověty obsazené Evropy. Přestože Churchillovy úvahy a bojovnost vyvolávaly v jeho generálním štábu infarktové stavy, vojáci pečlivě vypracovali možné scénáře operace Nemyslitelné.

Operace Nemyslitelné: Teheránská konference

Bylo dokonce stanoveno předběžné datum útoku, a to na 1. července 1945. Churchill věděl o amerických testech jaderných zbraní a snad počítal i s jejich odstrašujícím účinkem na Stalina (když ale Truman jen tak mimochodem na Postupimské konferenci Stalinovi sdělil, že má funkční jadernou bombu, bolševický diktátor nehnul ani brvou). Svým spolupracovníkům se Churchill dokonce svěřil, že když bude potřeba, Stalinovi řekne, že Moskva může vylétnout do povětří a po ní i Stalingrad, pak Kyjev atd.

Vše, co se připravovalo kolem operace Nemyslitelné, bylo přísně tajné, nicméně Stalin Churchillovi nikdy nedůvěřoval a tušil, že jej starý lišák nenechá na pokoji. Proto také vydal příkaz, aby okupační správy na politické změny ve střední a východní Evropě tak otevřeně netlačily a dokonce umožnil konání relativně svobodných voleb. Britské plány ale nabíraly konkrétních podob. Plánovači vypočítali,

že pro prvotní nenadálý a překvapivý útok na sovětská vojska v Německu by byla potřeba asi 47 britských a amerických divizí, přičemž by se odehrál v prostoru Drážďan směrem do Polska.

Poslední výstřely druhé světové války padly v Česku

Postupně by se do bojů zapojilo asi 112 anglo-amerických divizí včetně Kanadčanů, dále pak desetitisíce polských vojáků a asi 10 divizí poraženého wehrmachtu se 100 tisíci muži, které Britové shromáždili v severním Německu a jižním Dánsku. Celkem by tak bylo k dispozici přes 2,5 milionů vojáků.

Co by kdyby...

Problém byl v tom, že prvotnímu útoku by čelila dvojnásobná přesila jednotek Rudé armády, další by přišly na pomoc později. Z hlediska britského generálního štábu všechny možné scénáře operace Nemyslitelné odpovídaly jejímu názvu. Neměly prostě šanci na úspěch, jak zněl závěr plánovačů z 22. května 1945. Churchill k závěrečné zprávě 10. června připsal, že záměr napadnout Sověty v Evropě byl jen předběžnou úvahou, jak v budoucnosti uhájit britské impérium před sovětskou expanzí. Myšlenek na vojenský střet se Stalinem se však nezbavil. Plány operace Nemyslitelné se jen změnilly z útočných na obranné.

Churchill nechal vypracovat nové plány a scénáře, které se zabývaly situací, v níž by se Spojené státy stáhly z Evropy a nadále se soustředily na Tichomořskou oblast. Japonsko dál vedlo svou válku proti USA, Sovětský svaz však do konfliktu s Japonskem měl teprve zasáhnout. Reálně hrozilo, že Británie zůstane tváří v tvář obrovské sovětské přesile osamocena. Ze závěrů vyplynulo, že Britským ostrovům z moře nebezpečí nehrozí. Sovětské námořnictvo bylo natolik slabé a nepočetné, že na invazi na ostrovy nemohlo pomýšlet.

Operace Nemyslitelné: Franklin D. Roosevelt

Britští odborníci z generálního štábu vyloučili i výsadkové operace. Jediné, čím mohla Rudá armáda Británii ohrožit, bylo letecké bombardování a odstřelování raketami a létajícími střelami (podobným německým V1 a V2). Prioritou tedy měla být výstavba nových stíhacích i bombardovacích perutí na obranu, počítalo se, že by bylo potřeba na 230 stíhacích a až 300 bombardovacích jednotek. Na podzim roku 1945 však plány putovaly do trezorů, politická situace se vyvíjela poněkud jinak. Američané z Evropy neodešli a Sověti zatím nebyli tak agresivní.

A tak začala studená válka

Rok nato ale začalo už přituhovat. Churchill v březnu přednesl svůj slavný fultonský projev a americká vláda dokonce v reakci na Stalinovo chování vydala příkaz k vytvoření nových vojenských plánů a směrnic i pro případ konfliktu s SSSR. Akta operace Nemyslitelné opět spatřily denní světlo. To už se ale schylovalo k další válce, později nazývané studená. Vznikla Severoatlantická aliance a Británie už se nemusela obávat, že se ocitne osamocena tváří v tvář ruskému medvědovi.

Churchill se mezitím musel stáhnout do ústraní, protože po vítězné válce prohrál vnitropolitické zápolení, ale jeho předpovědi se potvrdily. Nicméně na začátku 50. let se vrátil na politické výsluní, v roce 1951 se totiž stal opět premiérem. A došlo i na konfrontaci se Stalinem, ovšem zprostředkovaně a nikoliv v Evropě, ale v rozdělené Koreji. Ale to už je jiný příběh...

redakce Prima Zoom

redakce magazínu Prima Zoom

[Všechny články autora](#)

Nenechte si ujít novinky Prima Zoom!

Odesláním formuláře souhlasíte s podmínkami zpracování osobních údajů

